

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/179/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113230145
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1113230145.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., IČO: 35 717 769, Staré Grunty 7, Bratislava, zastúpeného JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, Plynárska 1, Bratislava, proti žalovanej: JUDr. O. Č.Á., Q. X, C., o zaplatenie 2.047,50 eura s prísl., na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 13.02.2017, č.k. 4C/230/2013-116, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1.477,50 eura spolu s príslušenstvom a vo výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalobcovi priznáva proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1.477,50 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 1.477,50 eura od 11.10.2011 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), konanie v časti o zaplatenie sumy 346,50 eura zastavil (výrok II.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.).

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 07.07.2013, doručenu Okresnému súdu Rožňava a následne postúpenou konajúcemu súdu, domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 2.047,50 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 2.047,50 eura od 11.10.2011 do zaplatenia, zmluvnú pokutu v sume 346,50 eura a nahradiť trovy konania na tom skutkovom základe, že dňa 30.03.2011 uzavrel so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), podľa ktorej jej poskytol úver v sume 1.500 eur; prevzatie tejto sumy žalovaná potvrdila podpisom úverovej zmluvy. Žalovaná sa zaviazala vrátiť žalobcovi celkovú čiastku 2.070 eur, vrátane odplaty za poskytnutie úveru v sume 570 eur, v 13 - tich mesačných splátkach, a to prvé 3 splátky vo výške á 7,50 eura a ďalších 10 splátok vo výške á 204,75 eura, pričom prvá splátka bola splatná v 10. deň po uzavretí úverovej zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia úveru v 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Žalovaná uhradila žalobcovi spolu sumu 22,50 eura, čo zodpovedalo prvým 3 splátkam úveru, pričom poslednú splátku v sume 7,50 eura uhradila dňa 29.06.2011. Vzhľadom na to, že si žalovaná neplnila riadne a včas povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy, žalobca jej v zmysle § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) oznámil stratu výhody splátok a predžalobnou upomienkou zo dňa 21.09.2011 ju upozornil na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky; tá sa podľa oznámenia o zosplatnení záväzku zo dňa 10.11.2011 stala splatnou ku dňu 10.10.2011. Keďže žalovaná ďalšie splátky úveru neuhradila, žiadal žalobca zaplatiť dlžnú čiastku v sume 2.047,50 eura, ktorá predstavovala poskytnutý

úver v sume 1.500 eur, dohodnutú odplatu v sume 570 eur, po odpočítaní čiastky, ktorú žalovaná žalobcovi uhradila v sume 22,50 eura.

3. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie a ustálil, že žalobca so žalovanou uzavreli dňa 30.03.2011 úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver v sume 1.500 eur, s dohodnutým úrokom v rozsahu 20 % z istiny a odmenou žalobcu v rozsahu 18 % z istiny. Žalovaná sa zaviazala splatiť žalobcovi celkovo sumu 2.070 eur v 13 - tich mesačných splátkach, prvé 3 mesačné splátky v sume á 7,50 eura a zvyšných 10 mesačných splátok v sume á 204,75 eura, pričom splatnosť prvej splátky nastala v 10. deň po uzavretí úverovej zmluvy a splatnosť každej nasledujúcej splátky na 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priemerná hodnota RPMN sa pohybovala vo výške 44,86 %. Žalovaná uhradila žalobcovi z titulu úverovej zmluvy spolu sumu 22,50 eura a keďže bola so splácaním úveru v omeškani, žalobca jej oznámil, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 10.10.2011. Súd prvej inštancie neuveril tvrdeniam žalovanej, že okrem predmetnej sumy (22,50 eura) uhradila žalobcovi ďalšie peňažné čiastky, špecifikované v písomných podaniach zo dňa 11.09.2015, 22.10.2015 a 12.09.2016, vždy v inej sume, nakoľko zistil, že tieto platby súviseli so splácaním úveru zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.06.2010 (ďalej len „zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX“), na ktorej základe poskytol žalobca žalovanej úver v sume 1.200 eur, ako aj s platbami za služby tzv. domáceho servisu podľa Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 30.03.2011 (ďalej len „zmluva o domácom servise“). Konajúci súd mal za to, že ani jedna z vyššie označených zmlúv nebola predmetom súdneho konania a každá z nich predstavovala samostatnú zmluvu, z dôvodu ktorého nebolo možné započítať plnenia na jednu zo zmlúv na plnenia na zmluvy ostatné. V tomto smere sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, ktorý ozrejmil, že úhrady realizované žalovanou v celkovej sume 614,25 eura boli splátkami za poskytnutie služby domáci servis na základe zmluvy o domácom servise. Jej predmetom bola úprava vzájomných práv a povinností strán pri využívaní služby domáci servis, t.j. poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb spočívajúcich v starostlivosti o žalovanú ako klienta. Žalovaná si objednala službu domáci servis ako ďalšiu službu z portfólia služieb poskytovaných žalobcom a za jej poskytnutie sa zaviazala uhradiť žalobcovi odmenu v sume 614,25 eura, a to v 3 mesačných splátkach á 204,75 eura; doplnková služba domáci servis pritom nebolo podmienkou získania spotrebiteľského úveru. Svoje tvrdenia žalobca podporil rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, zo dňa 06.11.2012, č. P/0390/01/2012, ako aj stanoviskom Národnej banky Slovenska.

4. Súd prvej inštancie aplikujúc ustanovenia § 261 ods. 3 písm. d), § 497, § 499 a § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a), b), § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ustanovenia § 1 ods. 1, 2 a ods. 8, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) a ustanovenia § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka posúdil úverovú zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú, pričom následne skúmal, či obsahuje všetky náležitosti stanovené v § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. Dospel pritom k záveru, že určením výšky mesačnej splátky úveru len sumou 7,50 eura za prvé 3 mesiace a sumou 204,75 eura za ďalšie splátky, bez jasnej a určitej špecifikácie čiastky pripadajúcej na istinu, na úroky a iné poplatky, tak ako to predpokladá ustanovenie § 9 ods. 2, písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., žalobca obchádzal zákonné ustanovenia o členení splátok úveru za účelom vymedzenia povinností žalovanej tak, aby sa dokázala zorientovať v ponuke a aby si žalobca ako veriteľ nemohol uplatniť nároky, na ktoré nemá právo. Keďže absencia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. mala za následok posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona), bola žalovaná povinná vrátiť žalobcovi len rozdiel medzi reálne poskytnutými peňažnými prostriedkami (v sume 1.500 eur) a tými, ktoré mu v splátkach uhradila (v sume 22,50 eura), čo predstavovalo sumu 1.477,50 eura, na zaplatenie ktorej súd prvej inštancie žalovanú zaviazal a vo zvyšnej časti (zaplatenia sumy 570 eur) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. Súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi spolu s istinou i požadovaný úrok z omeškania vo výške 9,50 % ročne od 11.10.2011, t.j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti celého dlhu (celý dlh sa stal splatným dňa 10.10.2011) do zaplatenia podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2, § 563 Občianskeho zákonníka spolu s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

6. Námitku premlčania vznesenú žalovanou vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú, keď v súlade s ustanovením § 100 ods. 1 veta prvá, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka sa žalovaná dostala do omeškania so splatením dlhu dňa 11.10.2011 (deň nasledujúci po zosplatnení záväzku), ktorý bol rozhodným pre uplatnenie práva žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy voči žalovanej. Keďže žalobca podal žalobu na súd dňa 19.08.2013, podal ju v rámci trojročnej premlčacej doby.

7. Konajúci súd podľa § 144, § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) zastavil konanie v časti zaplatenia sumy 346,50 eura, zodpovedajúcej uplatnenej zmluvnej pokute, nakoľko žalobca zobral žalobu v tejto časti späť na pojednávaní konanom dňa 19.09.2016 bez udania dôvodu.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 24 % (výrok IV.). Zohľadnil pritom, že zastavenie konania v časti zaplatenia zmluvnej pokuty v sume 346,50 eura zaviniel procesne žalobca, keď svojim dispozitívnym úkonom zobral žalobu v tejto časti späť, a preto ohľadne tejto časti konania vzniklo právo na náhradu trov konania žalovanej. Pokiaľ išlo o meritum veci, žalobca bol úspešný v časti zaplatenia istiny 1.477,50 eura s príslušenstvom a neúspešný v časti zaplatenia sumy 570 eur s príslušenstvom, čo zodpovedalo úspechu žalobcu v rozsahu 62 % a úspechu žalovanej v rozsahu 38 %; celkový úspech žalobcu potom predstavoval 24 % (62 % - 38 %).

9. Rozsudok súdu prvej inštancie, vo výroku, ktorým žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1.477,50 eura spolu s príslušenstvom (t.j. výrok I.) a vo výroku o náhrade trov konania (t.j. výrok IV.), napadla v zákonom stanovenej lehote žalovaná odvolaním a žiadala, aby ho odvolací zmenil tak, že žalobu zamietne alebo ho v tejto časti zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C.s.p. Žalovaná konajúcemu súdu vytkla, že rozhodol na pojednávaní dňa 13.02.2017 v jej neprítomnosti s odôvodnením, že sa pojednávania nezúčastnila, ktorým procesným postupom jej odňal možnosť konať. Predmetného súdneho pojednávania sa nemohla zúčastniť z objektívnych príčin, nakoľko prekonala cievnú mozgovú príhodu, v dôsledku ktorej bola v dňoch 08.02.2017 až 16.02.2017 hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici, na I. Neurologickej klinike Mickiewiczova v Bratislave a následne práceneschopná do 28.03.2017. Vzhľadom na svoj zdravotný stav sa teda nemohla vhodným spôsobom z predmetného pojednávania ospravedlniť.

10. V ďalšom žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nerozhodol vo vzájomných súvislostiach, keď nezohľadnil, že v období od 30.03.2011 do 31.05.2011 uhradila žalobcovi sumu 642,05 eura, pričom zo žaloby a jej príloh je nepochybné, že celkovo žalobcovi uhradila sumu 736,75 eura (614,25 eura + 22,50 eura + 100 eur). V tejto súvislosti namietala premlčanie nároku žalobcu v dvojročnej (subjektívnej) premlčacej dobe. Podľa žalobkyne konajúci súd pochybil, keď nebral do úvahy, že od žalobcu v skutočnosti obdržala úver len v sume 1.130 eur, namiesto deklarovaných 1.500 eur, výplatu ktorej sumy navyše žalobca nijakým spôsobom nepreukázal. Poukázala na to, že žalobca vyhotovil úverové podmienky vo forme vopred formulovaných zmluvných klauzúl, ktoré ako spotrebiteľ nemala možnosť nijako ovplyvniť. Na tomto základe od nej žalobca žiadal neprimerane vysokú odplatu za poskytnutie úveru, odporujúcu dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka), a preto predmetné dojednanie označila za neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech ako spotrebiteľa.

11. Žalovaná zrekapitulovala, že so žalobcom uzavrela dve úverové zmluvy, a to zmluvu o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 21.06.2010 na sumu 1.200 eur a s ňou bezprostredne súvisiacu zmluvu o používaní domáceho servisu. Na tejto zmluve o úvere vznikol úhradou úrokov a nákladov do jej predčasného splatenia preplatok, ktorý žalobca späťne započítal na úhradu služby domáci servis, čím za danú službu zaplatila celkovo 491,40 eura. V poradí druhou zmluvou bola úverová zmluva zo dňa 30.03.2011, znejúca na sumu 1.500 eur a na ňu nadväzujúca zmluva o domácom servise, podľa ktorej sa zaviazala zaplatiť za službu domáci servis sumu celkom 614,25 eura, v mesačných splátkach á 245,75 eura. So zreteľom na vzájomnú prepojenosť zmlúv o domácom servise a ich absolútnu neplatnosť mala žalovaná za to, že súd prvej inštancie mal zohľadniť všetky platby, ktoré v prospech žalobcu vykonala podľa záznamov na splátkových kalendároch. Predmetom oboch zmlúv o domácom servise bolo totiž poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb, spočívajúcich v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru, a to na základe súbežne uzavretých úverových zmlúv. Keďže obe zmluvy o domácom servise uzavrela výlučne v súvislosti s príslušnými úverovými zmluvami, išlo podľa nej o

zmluvy závislé, čo bolo zdôraznené i „cenou služby“. Tá sa rovnala súčtu dvoch, resp. troch mesačných splátok dohodnutých v jednotlivéj úverovej zmluve a bola splatná v totožných termínoch splatnosti, aké mali splátky úveru nasledujúce po prvých dvoch splátkach. Cena za domáci servis tak pri zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, rovnako ako pri úverovej zmluve dňa 30.03.2011, predstavovala viac ako 40 % istiny poskytnutého úveru. Podľa mienky žalovanej skutočným účelom každej zo zmlúv o domácom servise bolo výrazne navýšiť odplatu za poskytnutý úver, pričom uzavretím týchto zmlúv (o domácom servise) dosiahol žalobca to, že odplata za danú službu sa nezapočítavala do výpočtu RPMN, čím výrazne obišiel ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka; uvedené malo za následok neplatnosť zmlúv o domácom servise podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaná v ďalšom zdôraznila, že jej nebol umožnený iný spôsob uzavretia úverovej zmluvy než súbežne so zmluvou o domácom servise. Pokiaľ mal žalobca skutočne úmysel poskytovať spotrebiteľské úvery bez služby domáci servis, vyjadrila pochybnosť, či by ich poskytnutie bolo realizované za rovnakých alebo obdobných finančných podmienok.

12. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej písomne nevyjadril.

13. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovanej dôvodné nie je. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 31.01.2019 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne.

16. Podľa § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

17. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

18. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

19. Preskúmaním súdneho spisu sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, v napadnutej časti a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.). Konajúci súd správne zameral svoje dokazovanie na zisťovanie všetkých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia danej veci, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom rozhodujúce skutočnosti, vyplývajúce z vykonaných dôkazov, z vyjadrení sporových strán, prednesov zástupcu žalobcu, ako aj z obsahu spisu správne vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 C.s.p) a dospel tak k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré viedli súd prvej inštancie k uloženiu povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1.477,50 eura s príslušenstvom; argumentácii žalovanej uvedenej v odvolaní nemožno priznať úspech.

20. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovanej v tom, že rozhodnutím na súdnom pojednávaní dňa 13.02.2017 jej súd prvej inštancie „odňal možnosť konať“. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná

prevzala predvolanie na termín pojednávania dňa 02.11.2016 (č.l. 107), t.j. viac ako 3 mesiace pred jeho konaním. Žalovaná do začiatku pojednávania svoju neprítomnosť nijako neospravedlnila a ani nepožiadala o jeho odročenie z dôležitých dôvodov s tvrdením, že nemožno od nej spravodlivo žiadať, aby sa dala zastúpiť (§ 183 ods. 1 C.s.p.). Za danej procesnej situácie preto nemožno súdu prvej inštancie vytknúť, že pochybil, keď vec prejednal a rozhodol za neúčasti žalovanej, ktorá až dodatočne (súčasne s odvolaním) predložila lekársku správu potvrdzujúcu, že v čase od 10.02.2017 do 16.02.2017 bola hospitalizovaná, a preto sa nemohla konajúcemu súdu vhodným spôsobom ospravedlniť. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že bez povšimnutia nemôže ostať, že žalovaná sa už v minulosti ospravedlnila z vytýčených súdnych pojednávanií (dňa 22.10.2015 a 19.09.2016), ani v jednom prípade nežiadala o ich odročenie, pričom súhlasila, aby súd prvej inštancie konal a rozhodol v jej neprítomnosti (viď podanie na č.l. 42 a nasl., č.l. 62 a nasl.). Žalovaná tak i týmto svojim postojom vyjadrila, že sa nemieni osobne zúčastniť na prejednaní a rozhodnutí veci a musela si byť vedomá, že konajúci súd môže meritórne rozhodnúť aj v jej neprítomnosti, ku ktorému procesnému postupu napokon žalovaná dala sama súhlas.

21. Odvolací súd vyhodnotil za nedôvodnú i ďalšiu argumentáciu žalovanej spochybňujúcu skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi istinu 1.477,50 eura s príslušenstvom. Konajúci súd správne ustálil, že úverovou zmluvou zo dňa 30.03.2011 žalobca poskytol žalovanej finančné prostriedky v sume 1.500 eur, ktorých prevzatie žalovaná preukázateľne potvrdila svojim podpisom na úverovej zmluve. To, že časť z peňažných prostriedkov v sume 655,20 eura žalovaná obratom použila na splatenie úveru zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX a uhradila i mesačnú splátku za službu domáci servis v sume 204,75 eura, tak ako vyplýva z prehľadu splátkového kalendára (č.l. 69 - 70), nemôže spochybniť žalobcove poskytnutie úveru v deklarovanej výške 1.500 eur; bolo na rozhodnutí žalovanej ako naloží s finančnou čiastkou, ktorú jej žalobca odovzdal, bez vymedzenia účelu (bezúčelovo). Konajúci súd tiež správne ustálil, že žalovaná sa v zmysle úverovej zmluvy zaviazala vrátiť žalobcovi spolu s istinou aj „odplatu“, zahŕňajúcu tak odmenu vo výške 270 eur (ako 18 % z istiny 1.500 eur), ako aj úrok úveru vo výške 300 eur (ako 20 % z istiny 1.500 eur), celkovo 2.070 eur. Pokiaľ žalovaná namietala výšku dojednaného úroku úveru tvrdiac, že je v rozpore s dobrými mravmi a považovala toto zmluvné dojednanie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, tieto tvrdenia nepreukázala.

22. Odvolací súd udáva, že úroky dohodnuté pri poskytovaní úveru predstavujú odmenu pre veriteľa za užívanie požičanej istiny. Za súladnú s dobrými mravmi možno považovať len takú výšku úrokov, ktorá predstavuje primeranú odplatu za užívanie požičanej istiny a dôjde ňou k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy (napríklad zákon č. 129/2010 Z.z.) výslovne nestanovia, do akej výšky je pri úvere možné dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, ako i ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.04.2012, sp. zn. 5Cdo 26/2011). Podľa súdnej praxe je v rozpore s dobrými mravmi spravidla taká výška úrokov, ktorá prevýši priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %.

23. Vychádzajúc z údajov v úverovej zmluve je zrejmé, že zmluvné strany si dohodli pri danom úvere, s dobou splatnosti 13 mesiacov, t.j. viac ako rok, úrokovú sadzbu vo výške 20 % ročne. Podľa štatistických údajov Národnej banky Slovenska predstavovala úroková sadzba pri spotrebiteľských úveroch uzavretých v rovnakom období (marec 2011) a dobou splatnosti od 1 do 5 rokov, hodnotu 10,53 %, za mesiac predchádzajúci (február 2011) 10,55 % ročne. Porovnaním uvedených úrokových mier je zrejmé, že úroková miera dohodnutá medzi stranami sporu neprevyšovala obvyklú úrokovú mieru pri obdobných spotrebiteľských úveroch o viac ako 100 %, a preto jej výšku nepovažoval odvolací súd za neprimeranú, resp. rozpornú s dobrými mravmi; ako bolo uvedené už vyššie za netolerovateľné treba považovať prevýšenie úrokov úveru o viac ako 100 % oproti priemeru úrokov za spotrebiteľské úvery poskytované bankami. Zároveň, je nepochybné, že i pri úveroch, úročených úrokovou sadzbou neprevyšujúcou o viac ako 100 % obvyklú úrokovú mieru obdobných úverov, bude (vzhľadom na dobu splatnosti) celková suma zaplateného úroku v číselnom vyjadrení predstavovať vyšší obnos finančných prostriedkov, avšak to ešte samo o sebe nezakladá značný nepomer medzi právami a povinnosťami

zmluvných strán, a tým nezakladá neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ako nesprávne argumentovala žalovaná v odvolaní. Jej námietky preto vyhodnotil odvolací súd za neopodstatnené.

24. Za nedôvodnú, nemajúcu oporu vo vykonanom dokazovaní, považoval odvolací súd tú námietku žalovanej, podľa ktorej mal súd prvej inštancie pri posudzovaní dôvodnosti nároku žalobcu zohľadniť všetky platby, ktoré realizovala podľa záznamov v splátkových kalendároch v prospech žalobcu, a nielen ňou uskutočnené 3 splátky úveru po á 7,50 eura, spolu 22,50 eura. V prvom rade treba uviesť, že vychádzajúc z obsahu písomných vyjadrení žalovanej v konaní na súde prvej inštancie, je zrejmé, že žalovaná v každom jednotlivom podaní deklarovala, bez ďalšieho, inú výšku sumy uhradenej žalobcovi (v podaní na č.l. 42 uvádzala sumu 636,75 eura, v podaní na č.l. 52 sumu 736,75 eura, v podaní na č.l. 63 sumu 739,05 eura), pričom až k podaniu doručenému súdu dňa 22.10.2015 (č.l. 52 a nasl.) pripojila listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Odhliadnuc od tejto skutočnosti, je zrejmé, že peňažné čiastky, na ktoré sa žalovaná v priebehu prvoinštančného konania, a napokon i v odvolaní, odvolávala predstavovali (okrem sumy 22,50 eura) úhrady na záväzky z iných zmlúv uzavretých so žalobcom (zmluvy o domácom servise). Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že platby splátok za službu domáceho servisu nemožno započítavať na úhradu splátok úverovej zmluvy. I keď zmluva o domácom servise súvisí s úverovou zmluvou v tom smere, že žalobca sa na jej základe zaviazal poskytovať žalovanej nadštandardnú službu (spočívajúcu v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrolu splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a následky nesplácania) a viazal splátky odmeny za túto službu na termín splátok úveru, ide nepochybne o samostatný záväzok, vyplývajúci zo zmluvy s osobitne dojednanými zmluvnými podmienkami. Žalovaná, i napriek tvrdeniam, v konaní nijako nepreukázala, že by jej služby domáceho servisu boli nútené, ani to, že poskytnutie úveru bolo podmienené uzavretím zmluvy o domácom servise. V tomto smere odvolací súd poukazuje na listinný dôkaz propagujúci službu domáceho servisu (č.l. 90). Z jeho obsahu nepochybne vyplýva, že žalovaná sa mohla slobodne rozhodnúť z dvoch alternatív, a to, či využije poskytnutie služby domáci servis alebo nie; žalovaná prečiarknutím v poradí druhej možnosti a svojim podpisom prejavila záujem o uvedenú službu a následne svoju vôľu vyjadrila uzavretím zmluvy o domácom servise. Žalovaná si tak musela byť vedomá podmienok vzťahujúcich sa k predmetnej službe, vrátane toho, že za jej poskytnutie bude musieť zaplatiť žalobcovi dohodnutú odmenu. Zo splátkového kalendára, ktorý sama založila do súdneho spisu je pritom zrejmé, peňažné prostriedky v akej sume žalobca zúčtoval na úhradu splátok úverovej zmluvy a na úhradu splátok zo zmluvy o domácom servise; vzhľadom na to, že išlo o dve samostatné zmluvy, plnenia na nich nemožno vzájomne započítavať. Pokiaľ žalovaná argumentovala zaplatením sumy 100 eur dňa 31.05.2011 osobne, do rúk pracovníčky žalobcu, čomu mal nasvedčovať i obsah potvrdenia o prevzatí hotovosti z toho istého dňa (č.l. 146) odvolací súd udáva, že tento dôkaz založila do súdneho spisu až v odvolacom konaní, pričom netvrdila, že ho nemohla uplatniť v prvoinštančnom konaní z niektorého z dôvodov podľa § 366 C.s.p. I napriek tejto skutočnosti, odvolací súd udáva, že vychádzajúc z obsahu splátkového kalendára (č.l. 69 - 70) je zrejmé, že žalobca úhradu tejto sumy zohľadnil, a to v rozsahu 7,50 eura na splátku úverovej zmluvy a v rozsahu 92,50 eura na splátku služby domáci servis.

25. Pokiaľ žalovaná namietala neplatnosť zmluvy o domácom servise dôvodiac jej prepojenosťou s úverovou zmluvou, neúmerne vysokou odplatom (cenou) za službu domáci servis, ktorou mienil žalobca navyšovať odplatu dojednanú v úverovej zmluve a zvyšovať i RPMN, odvolací súd vyhodnotil jej námietky (aj vzhľadom na odôvodnenie pod bodom 24.) za nedôvodné; tieto zároveň nemali vplyv na jej povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy. Odvolací súd dodáva, že i prípadné nesprávne určenie RPMN v úverovej zmluve v neprospech žalovanej ako spotrebiteľky by malo za následok len posúdenie úverovej zmluvy ako bezúročnej a bezpoplatkov, ku ktorému právnomu záveru napokon dospel konajúci súd posúdiac, že úverová zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. Uvedená argumentácia žalovanej, i keby bola vo veci relevantná, preto nemala vplyv na jej povinnosť uloženú súdom prvej inštancie, ktorá vychádzala z právneho posúdenia úverovej zmluvy ako bezúročnej a bez poplatkov; označené závery súdu prvej inštancie žalovaná odvolaním nenapadla.

26. A napokon, žalovanej nemožno priznať úspech ani v súvislosti s uplatnenou námietkou premlčania, ktorú konajúci súd správne vyhodnotil ako nedôvodnú.

27. Podľa § 100 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

28. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

30. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

32. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením splátok úveru, pričom žalobca ju výzvou zo dňa 21.09.2011 (č.l. 5) vyzval na úhradu dlžnej čiastky v sume 614,25 eura v lehote 5 dní odo dňa obdržania predžalobnej výzvy; súčasne žalovanú upozornil, že ak úhradu dlžnej čiastky nevykoná, po uplynutí lehoty 15 dní bude žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Následne žalobca listom zo dňa 10.11.2011 (č.l. 7) žalovanej oznámil zosplatenie celej dlžnej čiastky ku dňu 10.10.2011. Je zrejmé, že nasledujúcim dňom, t.j. dňom 11.10.2011 si žalobca mohol uplatniť na súde nárok na zaplatenie celej dlžnej pohľadávky v sume 2.047,50 eura voči žalovanej, ktorý dátum treba považovať za začiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby, a nie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby ako nesprávne uviedla žalovaná, nakoľko nejde o nárok uplatnený titulom náhrady škody alebo bezdôvodného obohatenia; koniec tejto doby pripadol na 11.10.2014. Pokiaľ žalobca podal žalobu na súd dňa 19.08.2013, podal ju včas.

33. Žalovaná odvolaním napadla i výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania, avšak bližšie neuviedla dôvody jeho nesprávnosti; preto sa odvolací súd dôvodnosťou jej odvolania v tejto časti nemohol zaoberať.

34. So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že žalovaná v podanom odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázala nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch. Vzhľadom na to, že odvolací súd nepovažoval ňou uvádzané tvrdenia za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 1.477,50 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne z tejto sumy od 11.10.2011 do zaplatenia a na náhradu trov konania žalobcu v rozsahu 24 % ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

35. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech, priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).